

ที่ ศธ.0701/ 4129 กรมศิลปากร

12 มิถุนายน 2516

เรื่อง ขออนุญาตใช้ที่ดินโบราณสถาน เพื่อตั้งสำนักวิปัสสนากรรมฐานและเกษตรสาธิต

เรียน ศาสตราจารย์ ดร.กลุ้ม วัชโรบล

อ้างถึง หนังสือสำนักวิปัสสนาหุบผาสวรรค์ ลงวันที่ 10 เมษายน 2516 และวันที่ 11 มิถุนายน 2516

ตามที่สำนักวิปัสสนาหุบผาสวรรค์ขออนุญาตใช้ที่ดินโบราณสถาน เพื่อตั้งสำนักวิปัสสนากรรมฐานและเกษตรสาธิตพร้อมทั้งส่งแผนที่ไปให้พิจารณา ดังความละเอียดแจ้งอยู่แล้ว นั้น

กรมศิลปากรพิจารณาแล้วอนุญาตให้ท่านใช้ที่ดินโบราณสถานเขาถ้ำพระ เพื่อตั้งสำนักวิปัสสนากรรมฐานในบริเวณตามแผนที่หมายเลข 1 – 13 และหมายเลข 17 – 18 ได้ ส่วนหมายเลข 24 – 27 และหมายอักษร A, B, C นั้น จะได้ให้เจ้าหน้าที่ไปตรวจพิจารณาต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

น.อ. สมภพ ภิรมย์ ร.น.

(นาวาเอก สมภพ ภิรมย์ ร.น.)
อธิบดีกรมศิลปากร

กองโบราณคดี.
โทร. 228346

น.อ. สมภพ ภิรมย์ ร.น. ได้ชมถ้ำสาริกา ซึ่งเป็นถ้ำประวัติศาสตร์ ในอาณาจักรหุบผาสวรรค์

ที่ สร.0106/ 6379

สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี

๑๓ มิถุนายน 2516

เรื่อง โครงการไร่สาธิต อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี

เรียน หลวงสมานวนกิจ นายกนิยมไพรสมาคม

อ้างถึง หนังสือที่ สร.0106/3863 ลงวันที่ 19 เมษายน 2516

ตามที่แจ้งบัญชา ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี เรื่องขออนุมัติใช้ชื่อโครงการไร่สาธิต อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี มาเพื่อทราบ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

บัดนี้ กระทรวงศึกษาธิการรายงานว่า ไม่ปรากฏชัดว่าโครงการเกษตรสาธิตดังกล่าว จะจัดตั้งขึ้นบริเวณใด เพราะบริเวณเทือกเขาถ้ำพระ ตำบลดอนทราย อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี กรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานไว้แล้ว ตามประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 52 ตอนที่ 75 วันที่ 8 มีนาคม 2478 ฉะนั้น โปรดส่งผังบริเวณ ฯ ไปให้กระทรวงศึกษาธิการประกอบการพิจารณาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ หากมีผังบริเวณที่จะจัดโครงการดังกล่าว ขอได้โปรดส่งให้สำนัก-ทำเนียบนายกรัฐมนตรี เพื่อส่งให้กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาต่อไป.

ขอแสดงความนับถือ

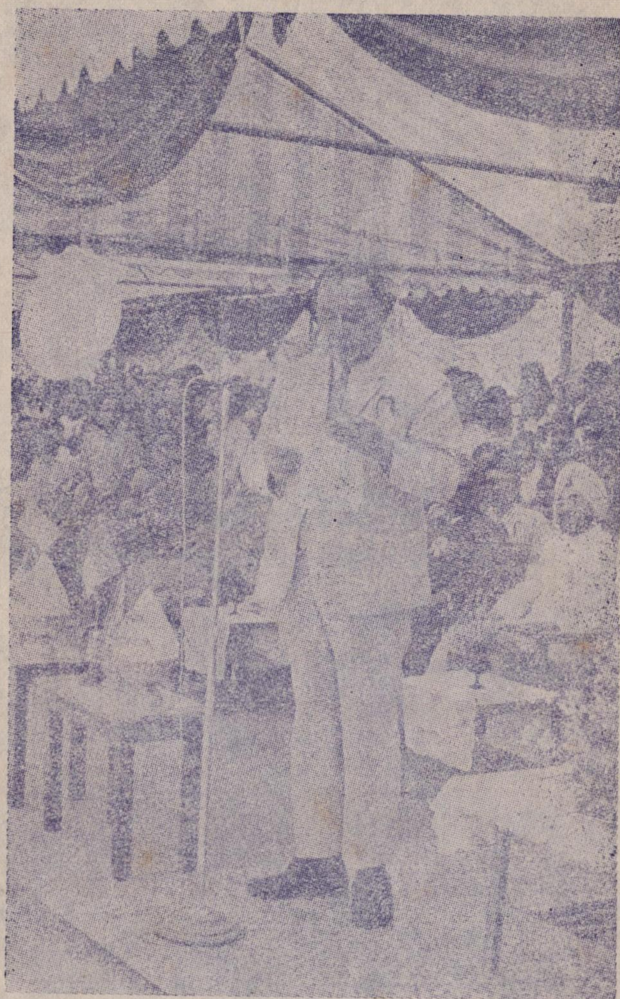
(นายสงัด ศรีวณิก)

รองเลขาธิการทำเนียบนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการทำเนียบนายกรัฐมนตรี

กองนโยบายภายในประเทศ

โทร.814400

ฯพณฯ สุกิจ นิมมานเหมินทร์ อดีตรองนายกรัฐมนตรี
กล่าวเปิดงานมหาพุทธาภิเษกพระสมเด็จ ๙ ประเทศ

คติการเที่ยวป่า

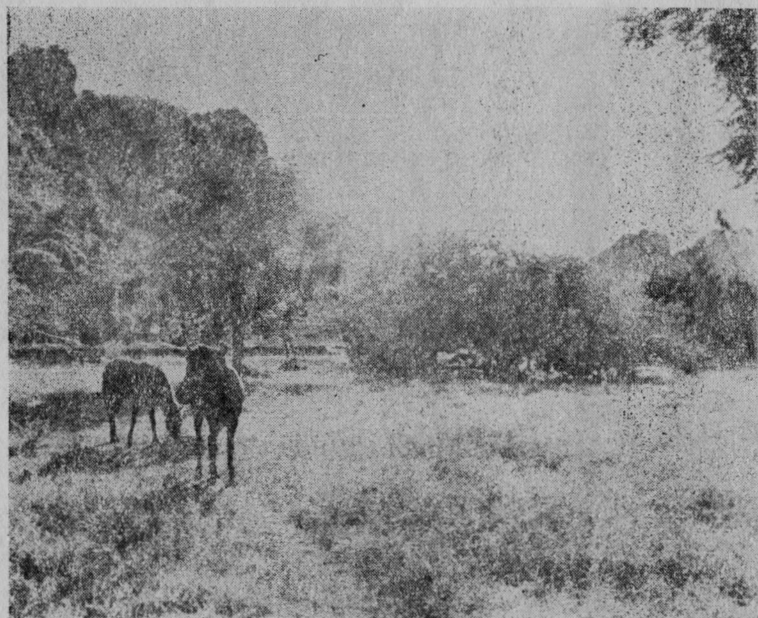
อยู่นานนาน ใจเย็นเย็น เดินมากมาก จะทำให้ร่างกายแข็งแรงและสุขกายสบายใจ

การเที่ยวป่าพนาไพรต้องใจเย็น
เพียงเดินเล่นก็สุขกายสบายสม
ทั้งเป็นการออกกำลังทั้งรื่นรมย์
ได้ชื่นชมธรรมชาติสะอาดตา
ทุกสิ่งล้วนบริสุทธิ์ประดุจแก้ว
จิตเพริศแพร้วสิ้นกังวลพ้นผวา
เดินไปเถิด...เดินไป...ไม่ไกลตา
สิ่งมีค่าคงได้พบประสบเอง

สวัสดี

ส. ยังชีพ

๙ ธันวาคม ๒๕๑๗

รุ่งอรุณที่หุบผาสวรรค์

(สำเนา)

ประกาศกรมศิลปากร
กำหนดจำนวนโบราณสถานสำหรับชาติ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติ ว่าด้วยโบราณสถาน ศิลปวัตถุ โบราณวัตถุ และการพิพิธภัณฑ์แห่งชาติ พุทธศักราช ๒๔๗๗ กรมศิลปากรได้จัดทำบัญชีโบราณสถานทั้งหลายที่มีอยู่ในประเทศสยามขึ้นไว้ส่วนหนึ่ง ดังต่อไปนี้

ฯ ล ฯ

๒๙. จังหวัดราชบุรี

๑. วัดพระมหาธาตุ อำเภอเมือง ตำบลหน้าเมือง
๒. ถ้ำฤาษีเขางู อำเภอเมือง ตำบลเกาะพลับพลา
๓. พงตึก อำเภอท่ามะกา ตำบลพงตึก
๔. เขาถ้ำพระ อำเภอปากท่อ ตำบลดอนทราย

ฯ ล ฯ

กรมศิลปากร กระทรวงธรรมการ

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๗๘

วิจิตรวาทการ

อธิบดี

คัดจากหนังสือราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๒ ลงวันที่ ๘ มีนาคม ๒๔๗๘ หน้า ๓๒๙๖

(สำเนาถูกต้อง)

(นายบัญญัติ ม่วงสุขำ)

ประจำแผนกราชกิจจานุเบกษา ปฏิบัติราชการแทน
หัวหน้าแผนกราชกิจจานุเบกษา

ถ้ำสาริกา

ข้อความต่อไปนี้ ท่านจะเชื่อหรือไม่ เป็นสิทธิเสรีภาพของท่าน ความศรัทธา ความเชื่อถือเป็นเรื่องของนามธรรม บังคับกันไม่ได้

จากความทรงจำในอดีต...

ได้ทราบว่าหลวงวิจิตรวาทการ สมัยที่เป็นอธิบดีกรมศิลปากร ได้ค้นคว้าว่าพระพุทธศาสนาเข้าสู่แหลมสุวรรณภูมิทางไหน ศึกษาจากตำราต่าง ๆ ได้เค้าโครงมาแล้วก็เดินทางสำรวจภูมิประเทศในจังหวัดราชบุรี อำเภอปากท่อ ได้สำรวจไปถึงเขาช้าง ในสภาพภูมิศาสตร์ลงความเห็นว่า เขาถ้ำพระเป็นเส้นทางเดินของสมณทูตผู้มาเผยแพร่พระพุทธศาสนา ได้ให้คนทดลองเดินด้วยเท้าและนั่งเกวียนจากตัวเมืองราชบุรีมาถึงบริเวณเขาถ้ำพระ ถ้ำสาริกา ข้างถ้ำสาริการมีหนองน้ำ (ปัจจุบันเป็นที่ตั้งสำนักหุบผาสวรรค์) ก็ค่ำมืดพอดี จากเพชรบุรีมาถึงบริเวณนี้ก็ค่ำมืดเช่นเดียวกัน

จึงลงความเห็นว่าสถานที่นี้เป็นสถานที่พักแรมของคณะสมณทูตก่อนพุทธศาสนาจะฝังรกรากลงที่หมู่บ้านคูบัว

เมื่ออธิบดีกรมศิลปากรได้สำรวจภูมิประเทศเช่นนี้แล้ว จึงตราพระราชบัญญัติคุ้มครองภูเขาถ้ำพระเป็นโบราณสถาน เพื่อเป็นประวัติศาสตร์แห่งศาสนา ให้อนุชนรุ่นหลังศึกษาค้นคว้าต่อไป

การสนทนาธรรมใต้ร่มไผ่ ในหุบผาสวรรค์

ที่ สร.๐๕๐๐/๑๓๖๑๙

สำนักงานคณะกรรมการ
ตรวจและติดตามผลการปฏิบัติราชการ

๖ มิถุนายน ๒๕๑๖

เรื่อง การเป็นประธานเปิดงานฉลององค์สมมติสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต) พรหมรังษี

เรียน ประธานคณะกรรมการบริหารสำนักหุบผาสวรรค์

ตามหนังสือของท่านลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๑๖ เชิญให้ข้าพเจ้าเป็นประธานเปิดงานในพิธีฉลององค์สมมติหลวงพ่อสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต) พรหมรังษี และ ทอดผ้าป่ามหากุศล เนื่องในโอกาสวันเข้าพรรษา ตรงกับวันจันทร์ที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๑๖ เวลา ๑๓.๐๕ น. ณ สำนักหุบผาสวรรค์ เขาถ้ำพระ ตำบลดอนทราย อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี นั้น

ข้าพเจ้ารู้สึกเป็นเกียรติและยินดีที่จะรับเป็นประธานเปิดงานในครั้งนี้ จึงขอเรียนมาเพื่อทราบ.

ขอแสดงความนับถือ

พล เอก (signature)

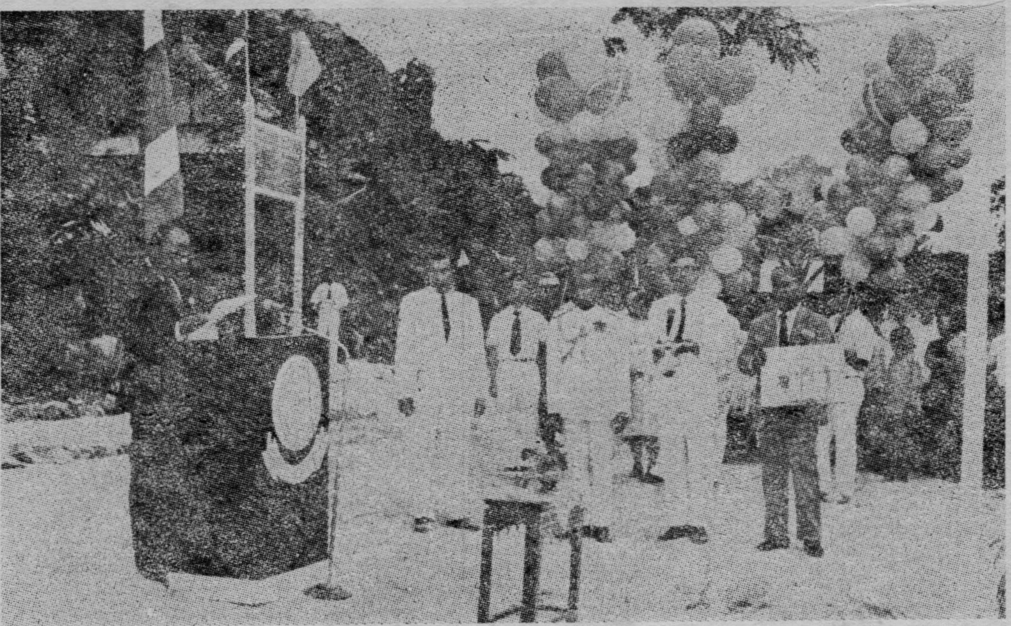
(ถึง เจิม คังขวณิช)

เลขาธิการคณะกรรมการ

ตรวจและติดตามผลการปฏิบัติราชการ.

สำนักงานเลขานุการกรม

โทร. ๘๑๔๑๐๗, ๘๒๒๖๙๔.

พลเอก ธงเจิม ศังขวณิช กล่าวเปิดงานฉลององค์สมมติสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต) พรหมรังษี

สมเด็จพระสังฆราช
เสด็จหุบผาสวรรค์

สมเด็จพระสังฆราชทรงเจิมแผ่นศิลามงคล เพื่อบรรจุฐานสันติเจดีย์
ณ หน้าพลับพลาพรหมรังษี

สมเด็จพระสังฆราช (วัดราชบพิธ) เสด็จหุบผาสวรรค์
๓ ครั้งแล้ว

ครั้งที่ ๑ งานฉลององค์สมมติสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต)
พรหมรังษี
วันจันทร์ที่ ๑๖ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๖

ครั้งที่ ๒ งานมหาพุทธาภิเษกพระสมเด็จ ๕ ประเทศ
วันเสาร์ที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๗

ครั้งที่ ๓ งานวางศิลามงคลสันติเจดีย์
วันเสาร์ที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๗

ในวันนั้น พระองค์ได้มีพระสมณสาสน์ไว้ดังนี้

ได้มาร่วมในพิธีวางศิลามงคลสันติเจดีย์ เห็นบริเวณจัดงานสง่างาม พร้อมด้วยประชาชน ทำให้สุขใจที่เป็นแดนบุญแดนกุศลที่เข้ามาสู่เป็นครั้งที่ ๓ แล้ว

ขอประชาชน ตลอดพระภิกษุสงฆ์จงพยายามเทิดทูนสถานแดนกุศลนี้ ให้ศักดิ์สิทธิ์ประจำอัธยาศัยอยู่ตลอดกาลนานเทอญ

[signature]
วัดภชนฝั่ง

๑๙ ต.ค. ๒๕๑๗

ที่ ศธ.๐๑๐๐/๒๕๖๖

กระทรวงศึกษาธิการ

๑๓ กันยายน ๒๕๑๖

เรื่อง เชิญเป็นประธานวางศิลามงคล

เรียน ประธานจัดงานวางศิลามงคล สำนักหุบผาสวรรค์

อ้างถึง หนังสือสำนักงานหุบผาสวรรค์ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๑๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย ข้อความจารึกบนแผ่นศิลามงคล ๑ ฉบับ

ตามที่สำนักหุบผาสวรรค์จัดงานวางศิลามงคลสร้างศาลาประกอบศาสนกิจและการกุศล ตามโครงการวิปัสสนากรรมฐาน โครงการเกษตรฮาชีด และโครงการธรรมทัศนาจร ที่ตำบลดอนทราย อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี ได้เรียนเชิญ ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ มาเป็นประธานวางศิลามงคล ในวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๑๖ เวลา ๑๓.๔๕ น. นั้น ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการฯ ทราบแล้ว และยินดีรับเชิญ กับขอแก้ข้อความจารึกในแผ่นศิลามงคลเล็กน้อย ดังแนบมาพร้อมหนังสือนี้.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(นายสุภรณ์ ประดับแก้ว)

เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานเลขานุการรัฐมนตรี

โทร.๘๑๖๓๐๐

หุบผาสวรรค์แดนสงบ
ดินแดนแห่งความศักดิ์สิทธิ์

ย้อนหลังไปเมื่อ ๓–๔ ปีมานี้ ประมาณเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๓ ดวงพระวิญญาณของสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต) พรหมรังษี ได้มีบัญชาให้อาจารย์สุชาติ โกศลกิติวงศ์ และสามเณรฮ้อ (ขณะนี้เป็นพระภิกษุฮ้อ ธัมเตโช) เดินทางไปยังตำบลดอนทราย อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี เพื่อเสาะแสวงหาสถานที่อันสงบเงียบไว้ สำหรับเป็นที่ปฏิบัติจิต ทั้งสองท่านจำเป็นต้องเดินทางไปตามบัญชา โดยที่ตนไม่เคยรู้จักใครในแถบนั้น ไม่มีแม้แต่มิตรสหายที่พอจะรู้จักมักคุ้นให้พึ่งพิง แต่สมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต) พรหมรังษี รับสั่งว่า...เมื่อไปถึงแล้วก็จะมีที่พักเอง โดยไม่ต้องรบกวนใคร...

น่าประหลาดแท้ ทั้งสองดั้นด้นไปตามทางอันรกชัฏและคดเคี้ยว มีแต่ต้นไผ่และไม้เบญจพรรณ ทั้งที่ยังไม่มีจุดหมาย

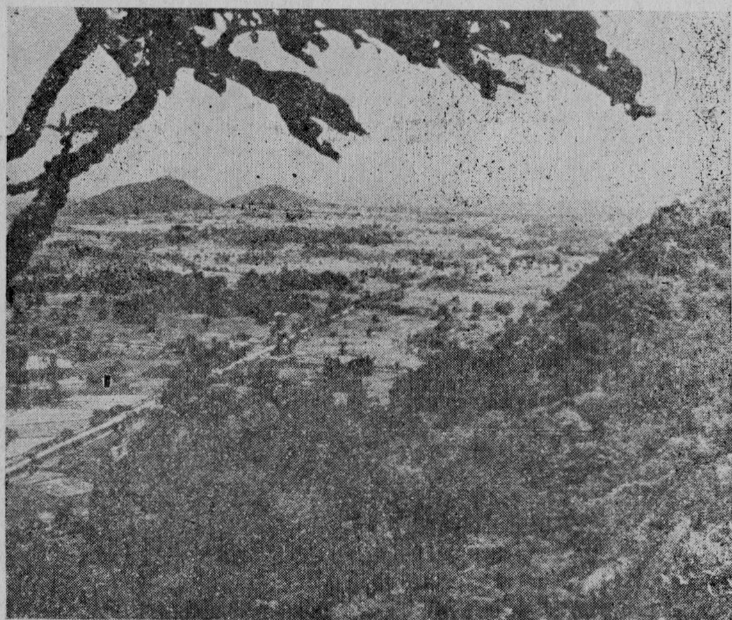
ปลายทางอันใดในการหาที่พักที่แน่นอน หลังจากเดินบุกป่าผ่าหนามไปเรื่อยๆ จนเย็น ก็ได้บรรลุถึงเชิงเขาลูกหนึ่งยืนทมึนสะพรั่งไปด้วยต้นไผ่และไม้นานาชนิด ดูเยียบเย็น สงบ วังเวงใจ ทั้งสองคืออาจารย์สุชาติ และ สามเณรฮ้อ ต่างแลไปรอบๆ บริเวณนั้นอย่างพินิจพิจารณา จึงปรึกษาเห็นพ้องต้องกันว่าความวิเวกของสถานที่นี้ เหมาะสมที่จะใช้เป็นที่ปฏิบัติจิตทำสมาธิยิ่งนัก ท่านที่รัก ภูเขาลูกนี้ก็คือ ภูเขาเสือหมอบ หรือเขาถ้ำพระนั่นเอง เหตุที่เรียกเขาเสือหมอบ ก็เพราะลักษณะของภูเขา ถ้ามองแต่ไกลจะเห็นเหมือนเสือหมอบในท่าเตรียมตะครุบ แต่เป็นที่น่าเสียดาย ด้วยลักษณะหมอบเตรียมตะครุบนั้น ท่านไม่มีวันจะได้เห็นอีกแล้ว ถ้าท่านเป็นนักสังเกตจึงจะแลเห็นว่า ภูเขาลูกนี้ เหมือนเพียงหัวเสือและลำตัว ส่วนตอนท้ายตลอดหางหายไป

ใกล้ค่ำลงไปทุกทีแล้ว ทั้งสองจำเป็นต้องรีบร้อนหาที่พักชั่วคืนหนึ่งก่อน ขณะนั้นก็ได้พบถ้ำๆ หนึ่ง หลังจากสำรวจตรวจตรากันอย่างถี่ถ้วนแล้วปรากฏว่า ถ้ำนี้มีความกว้างพอประมาณ ความอับชื้นของอากาศไม่มี เป็นถ้ำที่มีความเย็นน่าสบายมาก ถ้ำนี้คือ "ถ้ำสาริกา" อันจะเป็นที่มาแห่งสำนัก

หุบผาสวรรค์ และประวัติศาสตร์ทางศาสนาพุทธในแหลมสุวรรณภูมิต่อไป

ขอรวบรัดตัดตอน ไม่กล่าวถึงการก่อตั้งสำนักหุบผาสวรรค์ ขณะนี้จึงขอสมมุติว่า ท่านได้ยืนอยู่ในบริเวณสำนักหุบผาสวรรค์แล้ว ณ ที่นี้เป็นดินแดนแห่งความสงบ ร่มรื่นไปด้วยป่าเขาลำเนาไพร มาสิ...ตามเรามา เราจะพาท่านชมสถานที่อันศักดิ์สิทธิ์ต่าง ๆ ชมถ้ำประวัติศาสตร์และดื่มน้ำแก้กระหาย

บริเวณหน้าถ้ำสาริกาอันศักดิ์สิทธิ์

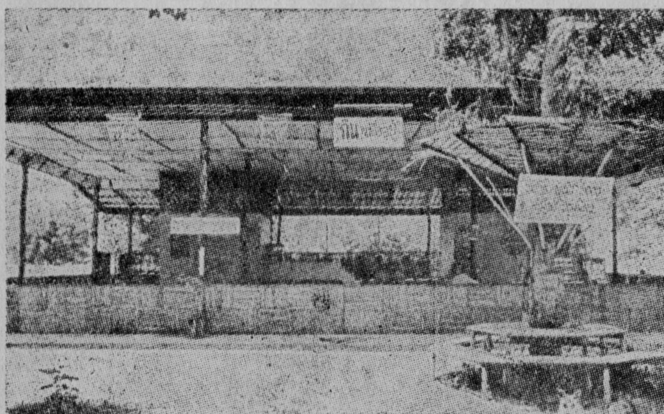
เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๗๓ พระเจ้าอโศกมหาราช ได้ส่งพระธรรมทูตคณะหนึ่ง มี **พระโสณะมหาเถระ** และ **พระอุตรมหาเถระ** เป็นหัวหน้าคณะ พร้อมด้วยพระภิกษุสงฆ์อีกประมาณ ๑๐ รูป ออกเดินทางเป็นคณะ เพื่อเผยแผ่พระพุทธศาสนายังสุวรรณภูมิประเทศ คณะสงฆ์ได้เดินทางรอนแรมมาเป็นเวลานาน วันหนึ่งได้มาถึงจังหวัดประจวบคีรีขันธ์แล้วเดินทางต่อโดยทางเกวียน ผ่านเขาอีโก้ ผ่านบางเค็ม ซึ่งปัจจุบัน

ประธาน พ.ส.ล. เสด็จเยี่ยมหุบผาสวรรค์ และเข้าชมถ้ำสาริกา

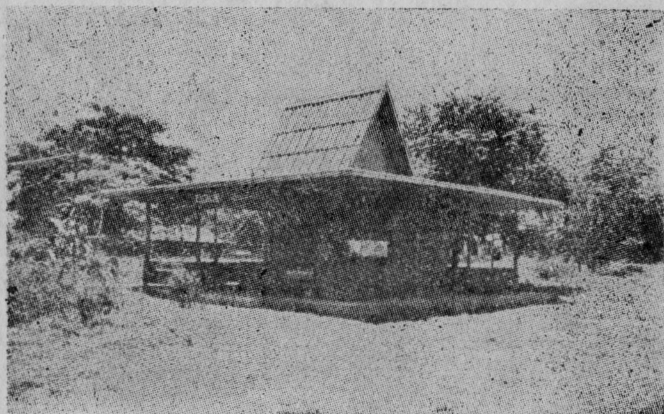
เป็นเขตจังหวัดเพชรบุรี และได้มาพักแรม ณ **ถ้ำสาริกา** ก่อนที่จะเดินทางไปฝังรกรากทางพระพุทธศาสนา ยังหมู่บ้านคูบัว สิ่งที่พอจะเป็นเครื่องประกอบว่าเทือกเขานี้ มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ก็คือ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๗๘ หลวงวิจิตรวาทการ นักค้นคว้าประวัติศาสตร์ทางศาสนา ซึ่งขณะนั้นดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมศิลปากร ได้ประกาศให้เทือกเขาเสือหมอบ หรือเขาถ้ำพระนี้เป็นโบราณสถาน เพื่อรักษาไว้เป็นสมบัติอันล้ำค่าของชาติสืบต่อไป

ภายในถ้ำสาริกา มีองค์สมมุติของหลวงปู่ทวด (เหยียบน้ำทะเลจืด) ประดิษฐานไว้ให้ท่านได้สักการะบูชาหลังจากท่านเข้าไปนมัสการองค์หลวงปู่และชมถ้ำจนทั่วแล้ว ขอให้ท่านเดิน

เชิญแวะรับประทานอาหารมังสวิรัตรสเด็ด

ไปตามทางเรื่อย ๆ อย่างสบาย ๆ อ่านคติธรรมตามต้นไม้ไปทีละต้น อย่ารีบร้อน ประมาณ ๔๕๐ ก้าวท่านจะพบร้านอาหาร "กินเพื่ออยู่" ถ้าท่านกระหายน้ำหรือหิว ก็หาเครื่องดื่มหรืออาหารบริโภคได้ตามความพอใจ รับประทานอาหารมังสวิรัตรสโอชาเยี่ยมเหลือหลาย ทอดมันรสเด็ดอย่าบอกใคร ต้มซุบเสมือนหางวัวน่าทานจัง ผักสดแกล้มลาบคิดว่าเนื้อ ต้มข่าอ่อนกับโคนเห็ด ตามด้วยผัดเผ็ดเห็ดบัวแนวเซียงไฮ้ พร้อมด้วยต้มจืดวังหลังที่น่ารับประทาน ขอเชิญแวะชิมอาหารกาย หรือถ้าท่านยังไม่หิว จะแวะร้าน "สวรรค์รำลึก" ซึ่งตั้งอยู่ใกล้กันกับร้านอาหารกินเพื่ออยู่ เลือกซื้อหนังสือธรรมะอ่าน เพื่อผ่อนคลายอารมณ์ที่สับสนวุ่นวายและเคร่งเครียดจากการงานของท่าน หรือจะแลกเปลี่ยนพระเครื่องก็ได้ตามใจชอบ

เชิญแวะร้านสวรรค์รำลึกหาซื้อของที่ระลึก

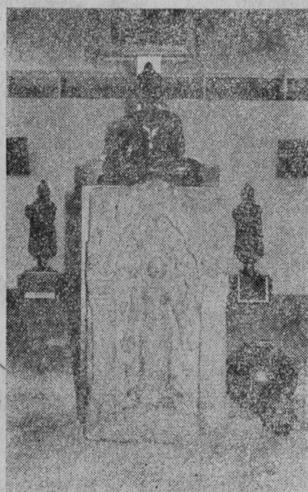

โบราณวัตถุในพิพิธภัณฑ์

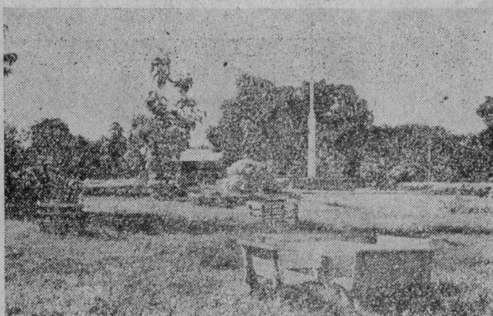
ท่านจะได้อ่านหนังสือต่าง ๆ ในห้องสมุด

หลังจากนั้นขอเชิญท่านเดินต่อไปจากร้านอาหารกินเพื่ออยู่ ประมาณ ๑๕๐ ก้าว แลไปทางขวามือ ท่านจะได้แวะเข้าพักอ่านหนังสือในห้องสมุด พร้อมชมวัตถุโบราณในพิพิธภัณฑ์ ก่อนถึงห้องสมุด ท่านจะเห็นเสาธงธรรมจักร และศาลาชินนะปูโตอนุสรณ์อันแสนสวยแบบบ้านป่า ทั้งยังเป็นศาลาจารึกประวัติ-ศาสตร์แห่งความหลัง คือ พิธีมหา-พุทธาภิเษกพระสมเด็จ ๙ ประเทศ โปรดเดินต่อไปเถิดท่าน จากเสาธงถึงศาลานั้นเพียง ๑๙๐ ก้าว ท่านก็จะได้ยืนเด่นอยู่บนพื้นที่ปูด้วยหินอ่อนสีดำเลื่อมพราย ภายในมีพระพุทธรูปปางประทานพร ขัดเงารมดำตระการตา พร้อมอัครสาวกทั้งซ้ายขวา ตู้เทียนชัยแห่งประวัติศาสตร์ที่

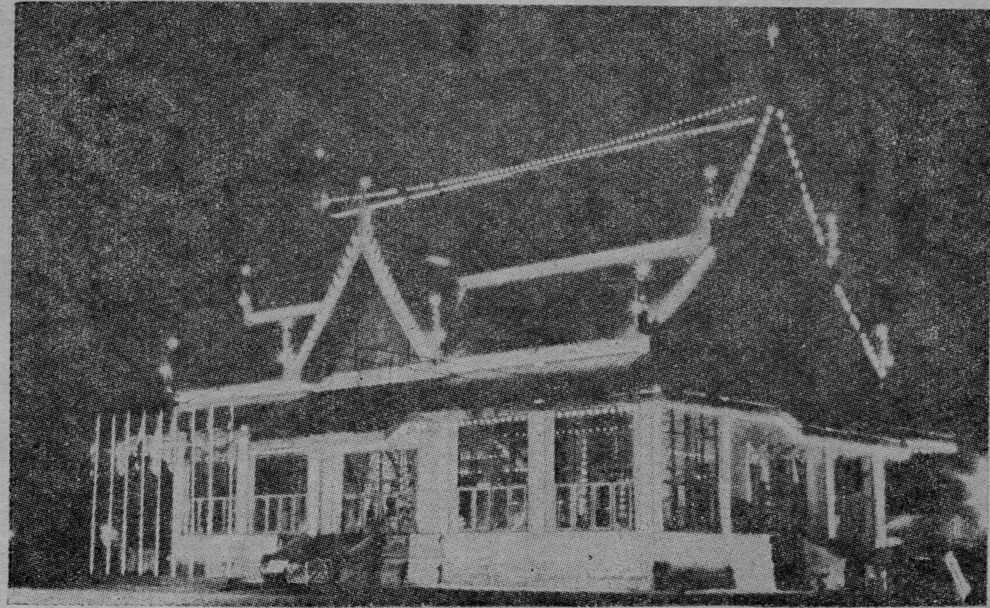
มุมหนึ่งในพิพิธภัณฑ์

ไม่เคยมีมาในอดีตและอนาคตก็คิดว่าจะไม่มีใครสามารถกระทำได้อย่างเช่นที่สำนักหุบผาสวรรค์ได้กระทำมาแล้ว เมื่อท่านได้นมัสการองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าและอัครสาวกแล้ว ขอเชิญชมตู้เทียนชัย และโต๊ะหมู่บูชาประจำทั้ง ๙ ประเทศอันพรั่งพร้อมไปด้วยพุ่มและโพเงินโพทอง เมื่อท่านชมจนทั่วแล้ว หากมีเวลาว่างและท่านต้องการให้จิตของท่านสงบ ก็ขอเชิญนั่งสมาธิภายในศาลาได้

บริเวณเสาธงธรรมจักร

เมื่อท่านออกมายืนภายนอกศาลาชินนะปูโตอนุสรณ์ แหงนหน้าขึ้นไปทางยอดเขาจะเห็น "สันติเจดีย์" อันงามสง่าคู่กับถ้ำสิงห์มงคล เดินต่อไปเถิดท่าน......เดินเรื่อย ๆ เอื่อย ๆ อย่ารีบร้อน ถ้ารีบร้อนจะทำให้ท่านเหนื่อยเกินไป การเที่ยวป่าเขาลำเนาไพร ท่านต้องอดทนต่อการเดิน เพราะนอกจากจะเป็นการออกกำลังกายแล้ว ท่านยังได้เที่ยวชมพฤกษชาติและสิ่งอื่น ๆ ภายในบริเวณได้ทั่วถึง ประมาณ ๒๔๐ ก้าวเท่า

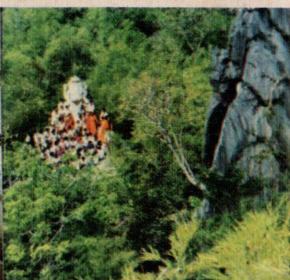
ศาลาชินนะปุโตอนุสรณ์ยามราตรี ในพิธีมหาพุทธาภิเษกพระสมเด็จ ๙ ประเทศ
เมื่อ ๓๐ มีนาคม — ๗ เมษายน ๒๕๑๗

แด่อุดมการณ์ธรรมนำโลก

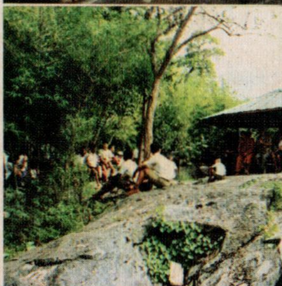
น้อมจิตรำลึกนึกแน่ว　ผ่องแผ้วเพ่งมนัสอธิษฐาน
ธูปเทียนมาลีคลี่บาน　นบทิพยวิญญาณธรรมธร
สามองค์ประจักษ์ศักดิ์สิทธิ์　สถิตสำนักอนุสรณ์
สิบปีสถาปนาถาวร　ดับทุกข์ดับร้อนปวงชน
"สำนักปู่สวรรค์" สรรค์สร้าง　คือแสงสว่างโกศล
ส่องทางในโลกมืดมน　ให้ดลวิถีปรีชา
อุดมการณ์ล้ำเลิศเกิดก่อ　**สิบข้อ**ไม่มีกังขา
หนึ่งบำบัดทุกข์นานา　ประชาชุ่มชื่นรื่นใจ
สองนั้นประหารกิเลส　ต้นเหตุแห่งบาปน้อยใหญ่
สามขจัดความหลงสิ้นไป　ปัญญาแจ่มใสส่องทาง
สี่มุ่งผดุงความเป็นธรรม　เพื่อนำสังคมกว้างขวาง
ให้เดินในทางสายกลาง　ลบล้างความเห็นแก่ตน

สุขกาย สุขใจ
ขอเชิญท่านรับได้ที่
อาณาจักรหุบผาสวรรค์

ศาลาชินนะปูโตอนุสรณ์ เงียบสงบ
สถานที่ประกอบพิธีมหาพุทธาภิเษกพระสมเด็จ
๙ ประเทศ เมื่อ พ.ศ.๒๕๑๗
สถานที่เหมาะแก่การปฏิบัติจิต

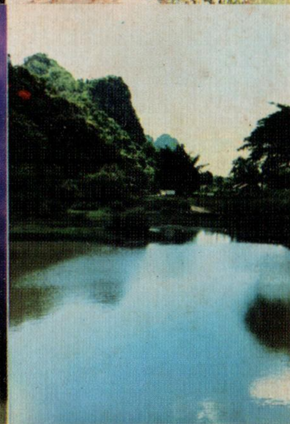

ลานพิมเนศที่ร่มรื่น แสนสบาย
ลานไทรงาม ร่มไผ่ ร่มไทร ระรื่นตา
รับลมชายเขาพัดกายา ลืมความวุ่นวายของโลกา

สาริกา ชื่อถ้ำงาม
อดีตกาลเป็นที่พักพระอรหันต์
ปัจจุบัน ประดิษฐานองค์สมมุติหลวงปู่หวด
เมื่อแวะพักจะได้รับอากาศเย็นสบายใจ

เกษตรสาธิตดูพืชไร่
เห็นหน่อไม้ฝรั่งเขียวขจี สัปรสผลงามเป็นพืชไร่
หลวงสมานวนกิจท่านชี้แจงให้ศึกษา

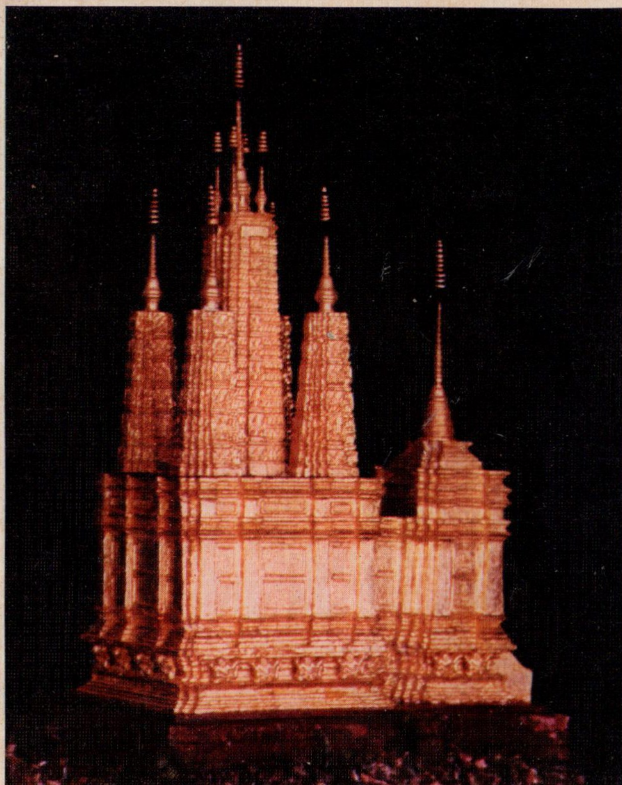

สวนสัตว์ขนาดย่อม
ในบรรยากาศป่าเขา เชิญมาเลี้ยงสัตว์ที่น่ารักและเอ็นดู

เชิญชม หุบผาสวรรค์
พร้อมต้อนรับท่านที่

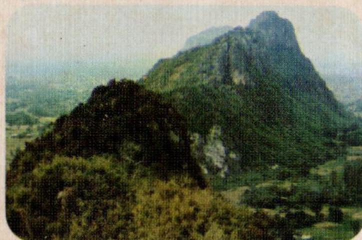
สันติเจดีย์

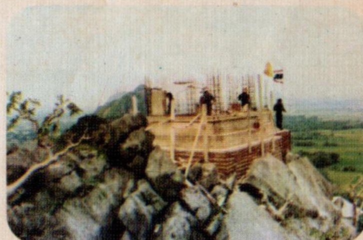
สันติป้องกันไพอเวรได้
ทุกคนล้วนต้องการสันติสุข
เชิญร่วมบุญช่วยสร้าง...
"สันติเจดีย์"
สาธุชนผู้ที่ร่วมกุศลในการ
ก่อสร้างสันติเจดีย์ ๑๐๐ บาท
ทางสำนักฯ จะมอบพระสมเด็จ
๙ ประเทศ ๑ องค์ ให้ท่าน
ไว้บูชาเป็นที่ระลึกในการร่วม
กุศลครั้งนี้

ภาพหุ่นจำลองสันติเจดีย์ กำลังสร้างบนยอดเขาเสือหมอบ
ภายในอาณาจักรหุบผาสวรรค์ ปากท่อ ราชบุรี
สถานที่ก่อสร้างเจดีย์บนยอดเขาสันติ กลางเทือกเขาเสือหมอบ

MODEL OF SANTI CHEDI ON THE PEAK
AT SAMNAK HOOBPA SAWAN
RAJBURI THAILAND

แด่อุดมการณ์ธรรมนำโลก

ห้าเทิดทูนพระมหากษัตริย์ ร่มฉัตรสรณะทุกหน
หกส่งเสริมศาสนโสภณ ธรรมดลดิถีดีงาม
เจ็ดอุปถัมภ์นักปฏิบัติ วิปัสสนาชอบสอบถาม
ผู้มุ่งนิพพานทุกยาม เดินตามมรรคแท้แน่ใจ
แปดผู้ปรารถนาปรมัตถ์ เป็นพระโพธิสัตว์ยิ่งใหญ่
ร่วมมือเทิดธรรมอำไพ เพื่อให้โลกหล้าร่มเย็น
เก้าส่งเสริมหลักจริยธรรม น้อมนำเยาวชนพ้นเข็ญ
คุณธรรมนำชีพผ่องเพ็ญ หลีกเว้นสิ่งชั่วมัวเมา
สิบนั้นยืนยันโลกหน้า **มีจริง**ดังว่าอย่าเขลา
เพื่อมนุษย์เลิกบาปบรรเทา ยามเนาโลกนี้ทวีบุญ
หากธรรมนำโลก โศกสิ้น ทุกถิ่นเกื้อธรรมนำหนุน
มีเมตตาธรรมค้ำจุน อบอุ่นแสงธรรมนำสุขแล

ด้วยคารวะจิตอย่างสูง

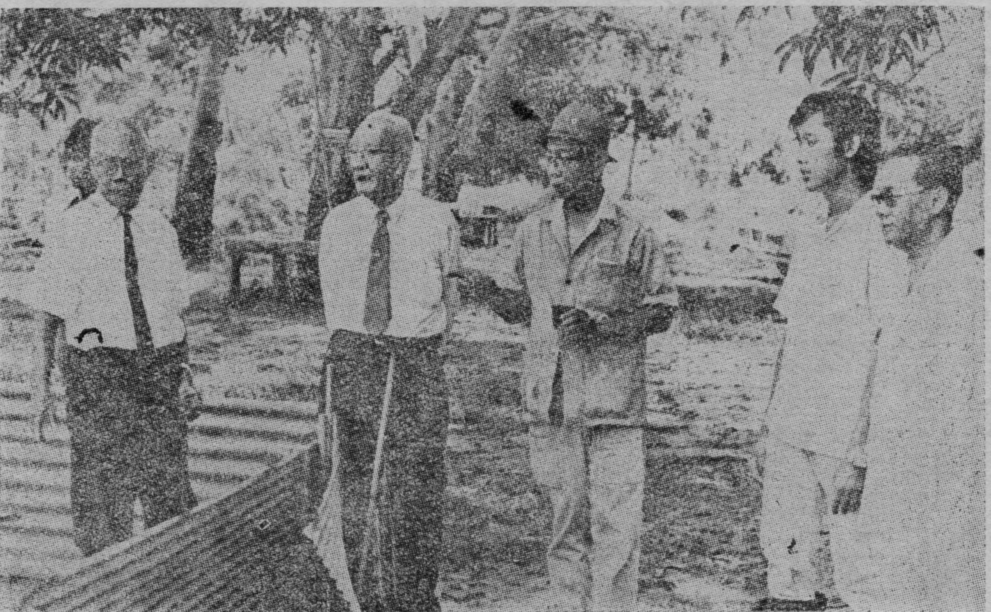
ฐะปะนีย์ นาครทรรพ

ดร. นิพนธ์ ศศิธร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้มาร่วมงานสงกรานต์มิตรภาพไทย—เทศ
เมื่อ ๑๓ เมษายน ๒๕๑๘

พลเอก สายหยุด เกิดผล และคณะได้ชมบริเวณถ้ำสิงห์มงคลบุญบำรุง

ศจ. ดร. หลวงสมานวนกิจ นำ หลวงบุเรศบำรุงการ และ น.พ. บุญส่ง เลขะกุล
ชมแปลงเพาะชำเกษตรสาธิตหุบผาสวรรค์

นั้นเอง ท่านจะถึงเชิงบันได "ถ้ำสิงห์มงคล" อีกนิดเถอะ...ขึ้นบันไดไปช้า ๆ ทีละขั้น เพื่อนมัสการหลวงพ่อสมเด็จพระพุฒา-จารย์ (โต) พรหมรังษี แล้วเชิญท่านชมทิวทัศน์ทางด้านทิศตะวันออกของเทือกเขานี้สักครู่ เป็นการพักเหนื่อยแล้วเราจะพาท่านเที่ยวต่อไปอีก

"สิงห์มงคล" ถ้ำแห่งความขลัง

พลเอก ธงเจิม ศังขวณิช เปิดผ้าคลุมองค์สมมติหลวงพ่อสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต) พรหมรังษี ซึ่งประดิษฐานอยู่หน้าถ้ำสิงห์มงคลบุญบำรุง

ถ้ำ "สิงห์มงคล" เป็นถ้ำเล็ก ๆ อยู่ในเทือกเขาเสือหมอบ สูงกว่าถ้ำสาริกาไม่มากนัก เป็นถ้ำที่เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการจะทำจิตให้วิเวก ความขลังและศักดิ์สิทธิ์ของถ้ำนี้มีมาก

เพียงพอทีเดียว ลักษณะของถ้ำคล้ายหูเสือ เป็นถ้ำแห่งประวัติศาสตร์ในการปลุกเสกผ้ายันต์พิทักษ์เอกราช จึงนับว่ามีความสำคัญและศักดิ์สิทธิ์มาก มิฉะนั้นดวงพระวิญญาณของเจ้าประคุณสมเด็จพระพุฒาจารย์ (โต) พรหมรังษี คงไม่บัญชาให้ใช้เป็นสถานที่ลงพลังจิตผ้ายันต์พิทักษ์เอกราชเป็นแน่

เดินต่อเถิดท่าน...เมื่อลงจากถ้ำสิงห์แล้วเลี้ยวซ้าย เดินต่อไปอีกประมาณ ๗๐ ก้าว จะถึงศาลองค์อมรินทร์จอมเทพ ศาลนี้ประดิษฐานอยู่บนเนินเตี้ยๆ เมื่อท่านขึ้นไปจะรู้สึกคล้ายได้ขึ้นเขาไกรลาส อันเป็นที่สถิตของพระศิวะผู้เป็นมหาเทพ นมัสการและเสี่ยงเซียมซีดูบ้างเป็นไร ชาวบ้านยกย่องว่ามีความศักดิ์สิทธิ์พอดูทีเดียว ท่านจะไม่ทดลองบ้างเชียวรึ

ศาลองค์อมรินทร์จอมเทพ

จากศาลองค์อมรินทร์จอมเทพ เป็นซุ้ม "บัวแก้วโพธิสัตว์" ท่านคงจะสงสัย

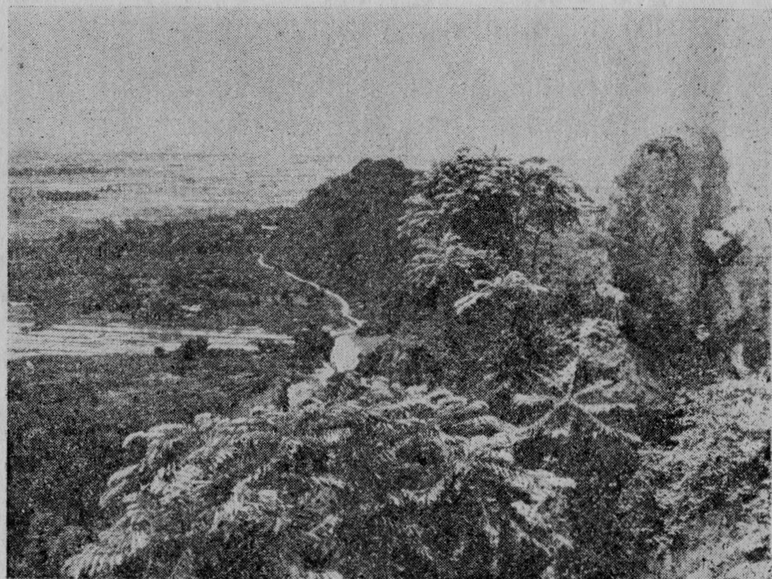

พลเอก ครวญ สุทธานินทร์ กล่าวเปิดงานพิธีเปิดศาล
องค์อมรินทร์จอมเทพ

กระมังว่า เพราะเหตุไรจึงเรียกว่า บัวแก้วโพธิสัตว์ ก็ผู้ควบคุมการก่อสร้าง ตลอดจนออกแบบแปลนแผนผังเบ็ดเสร็จ ท่านได้อรรถาธิบายสั้น ๆ ว่า...ตามปกติพระโพธิสัตว์ท่านจะประทับบนดอกบัวน่ะซี...มองจากซุ้มบัวแก้วโพธิสัตว์ ท่านจะแลเห็นพลับพลา ซึ่งเป็นที่ประทับของสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ ๑๘ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เมื่อครั้งเสด็จมาทรงเป็นประธานวางศิลามงคลสันติเจดีย์ เมื่อวันเสาร์ ที่ ๑๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๗ อย่าเพิ่งแวะเข้าไปเลยท่านที่รัก เพราะเราเพิ่งพักที่ถ้ำสิงห์มาเมื่อตะกี้นี่เอง เลี้ยวซ้ายขึ้นบันไดไปเลย ชมถ้ำไทรย้อยกันเถอะ

ไทรย้อย ถ้ำแห่งความสำเร็จ

ถูกต้องทีเดียว ......ถ้ำไทรย้อยเป็นถ้ำแห่งความสำเร็จ เพราะในอดีตเคยเป็นที่บำเพ็ญจิตของพระสาวกที่พอใจอยู่แต่ในป่าเขาลำเนาไพร และมีพระภิกษุรูปหนึ่งได้มาบำเพ็ญจิต ณ ถ้ำนี้ จนสำเร็จสมเจตนารมณ์ ภายในถ้ำไม่ใหญ่โตนักแต่มีความพิสดารทางธรรมชาติ คือภายในถ้ำแบ่งเป็นสองตอน มีความเย็นพอประมาณ มีรากไทรย้อยระเกะระกะตามธรรมชาติแลดูสวยงาม แต่ขณะนี้มีเหลือน้อยแล้ว เพราะถูกพวกมือบอน ดึงลากกระชากเล่นบ้าง นำไปบ้านบ้าง อ้างว่าเป็นยารักษาโรคบ้าง โดยหารู้ไม่ว่า การกระทำอย่างนั้น เป็นการทำลาย

บริเวณสำนักหุบผาสวรรค์

ธรรมชาติ ทำลายสิ่งของ แทนที่จะหายโรคกลับจะทำให้เป็นโรคมากขึ้น ทั้งโรคธรรมดาและโรคเวรโรคกรรม จงอย่ากระทำอย่างนั้นอีกต่อไปเลย เพราะมันเป็นการแสดงถึงนิสัยมักได้และทำลาย จงเก็บมันไว้เป็นสมบัติของธรรมชาติ เพื่อให้บุคคลอื่นได้ชื่นชมต่อไปเถิด

หลังจากชมถ้ำไทรย้อย และนมัสการพระเรียบร้อยแล้ว หากท่านไม่เหนื่อยนัก ขอเชิญท่านเที่ยววนอุทยานสวรรค์ของเราต่อไปเถิด ยอดเขาเสือหมอบมีความสูงกว่าระดับน้ำทะเล

กลุ่มยุวเกษตรกรกำลังชมไร่สับปะรดสาธิต ก่อนที่จะขึ้นไปชมถ้ำไทรย้อย

ประมาณ ๕๐๐ เมตร บันไดแบบธรรมชาติเฉพาะตอนที่หนึ่ง ๕๐๐ ขั้น ถ้าท่านเดินต่อไปถึงยอดเขาที่ประดิษฐานสันติเจดีย์ ก็จะนับได้ ๑,๕๐๐ ขั้น บนภูเขานี้ มีความสวยงามพิสดารมาก เรากล้าพูดได้ว่า ขุนเขาแห่งอื่น ๆ คงมีความพิสดารไม่เหมือนกับที่นี่แน่ทีเดียว เพราะบนเทือกเขานี้ แบ่งเป็นตอน เป็นยอด เป็นเนิน น่าประหลาด มีพื้นที่ราบประมาณ ๓๐ ไร่ ยอดสูงที่สุดเราจัดเป็นที่สร้าง "สันติเจดีย์" เพื่อเป็นปูชนียวัตถุทางด้าน

จากถ้ำไทรย้อย ขึ้นบันไดไปอีก
ก็จะได้นมัสการ
พระพุทธรูปปางคันธาระ

จิตใจชิ้นสำคัญของประเทศไทย ถ้าท่านมองลงมารอบ ๆ บริเวณเบื้องล่าง จะเห็นทิวทัศน์อันสวยงามตรึงใจ นาข้าวเขียวชอุ่ม บ้างก็เป็นสีเหลืองประดุจทอง ตาลและหมู่ไม้ยืนสงบอยู่ท่ามกลางสายลมและแสงแดดอันเจิดจ้า ไกลออกไปเป็นทิวเขาดูลิบ ๆ ลานตา โปร่งใจสบายจิต

แยกจากทางที่จะขึ้นสันติเจดีย์ ตรงไป...ด้านซ้ายมือ เป็นพื้นที่ราบ

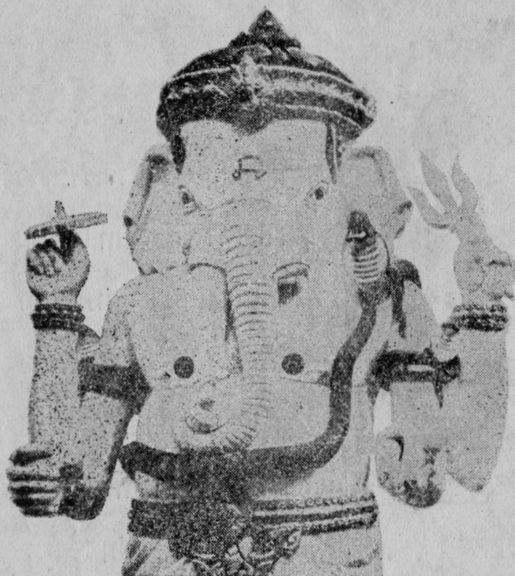
ชื่นใจ สบายกาย เมื่อพักแรม ณ ลานไทรงาม

ก่อนที่ท่านจะเลี้ยวซ้ายไปลานไทรงาม ท่านจะได้นมัสการพระสังกัจจายน์

ร่มรื่นไปด้วยกอไผ่และต้นไทรใหญ่น้อย เราเรียกว่า "ลานไทรงาม" มีที่ให้ท่านนั่งพักเหนื่อย ดื่มน้ำแก้กระหาย แล้วนั่งอภิปราย หรือ ถกปัญหา ธรรม แบบ "ธรรมสภา" เป็นการแลกเปลี่ยน และเพิ่มพูนความรู้ทางธรรมซึ่งกันและกัน หลังจากนั้นท่านควรเดินไปชม "ถ้าลับแล" และ "เหวนรก" กันอีกสักนิด เพื่อชมทัศนียภาพอันสวยงามร่มครึ้มรอบๆ บริเวณนั้น แล้วจึงกลับมายัง "ลานมนุษย์สมัยหิน" อันเป็นที่สถิตแห่งพระพิฆเนศวรมหาเทพ มาสิท่าน...นมัสการท่าน เพื่อขอปัญญากันเสียก่อน แล้วเราจะเล่าประวัติขององค์พระพิฆเนศวรให้ฟังย่อๆ เป็นการประดับสติปัญญาพอสมควร

ประวัติ พระพิฆเนศวร

ก่อนจะพูดถึงพระพิฆเนศวร หรือ วิฆเนศวร หรือ พิฆเนศวร จำเป็นจะต้องกล่าวถึง เทวกำเนิด หรือ กำเนิดของเทวดา เทวดาเกิดมาอย่างไร จึงเกิดเป็นเทวโลก คือโลกของเทวดาขึ้น ก็ต้องพูดกันถึงเรื่อง "เบิดโลก" พอเป็นสังเขป

เบิดโลก หมายถึง เรื่องราวต่าง ๆ ที่จะเป็นสาเหตุให้เกิด พรหมโลก เทวโลก มนุษย์โลก และยมโลก ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากความวิปริตของดวงอาทิตย์ คือ มีก้อนเมฆ ก้อนดิน และดวงไฟดวงหนึ่งแตกออกมาจากดวงอาทิตย์ สิ่งที่แตกออกมานี้ได้มาคลุกเคล้ากับน้ำในตะกอนพิภพนี้ ต่อมาแสงอาทิตย์นี้

ส่องน้ำให้ระเหยกลายเป็นไอ ไอน้ำกลายเป็นฝน หมุนเวียนกันเช่นนี้ไม่รู้สิ้นสุด ในระหว่างที่มีการระเหยของน้ำนี้ ได้มีเทวดากลุ่มหนึ่ง ซึ่งเป็นวิญญาณที่บริสุทธิ์ ตามสิ่งระเหยในพิภพมาถึงดวงดาวดวงหนึ่ง เรียกว่า ดาวราหู คือโลกมนุษย์นี้เอง เทวดาเหล่านี้มาสูดง้วนดิน ละอองดิน ซึ่งมีกลิ่นหอมละมุนละไม จนลืมการกลับสู่เทวโลกเป็นเวลานาน ทำให้จิตวิญญาณอันบริสุทธิ์ของวิญญาณเหล่านั้น กลับคืนสู่เทวโลกไม่ได้ ก็ดับวูบถือกำเนิดเป็นตัวตนมนุษย์ที่มีกายหยาบ

ธรรมชาติต่าง ๆ ในพื้นพิภพ เมื่อยุคกำเนิดมนุษย์นั้นต้นไม้ยังไม่ค่อยมี เริ่มแรกทีเดียวมีต้นข้าว แต่เป็นต้นข้าวชนิดที่ไม่มีเปลือก ใครหิวก็ไปเก็บมากินได้ ต่อมามนุษย์เกิดความโลภ เก็บไปสะสมไว้ ความมหัศจรรย์ของธรรมชาติจึงเปลี่ยนไป คือข้าวมีเปลือก ระหว่างนั้นมนุษย์เกิดแตกความสามัคคีโดยแยกเป็นกลุ่ม ๆ พวกหนึ่งปลูกผัก พวกหนึ่งปลูกผลไม้พวกหนึ่งปลูกข้าว ระบบเศรษฐศาสตร์ก็เกิดขึ้น หลักเศรษฐศาสตร์สมัยนั้นก็คือ ผู้ใดมีผลไม้หรืออาหารชนิดใด ก็นำไปแลกกับของอย่างอื่นที่ตนต้องการ ภายหลังเกิดมีมนุษย์ที่ฉลาดตั้งตนเป็นผู้นำคุ้มครองสิทธิหมู่คณะ ระบบบริหารรัฐประศาสตร์

(รัฐศาสตร์ในปัจจุบัน) จึงเกิดขึ้น ต่อมาก็เกิดมีนิติศาสตร์ตามมาอีก นี่คือความพัวพันของมนุษย์

กล่าวถึงวิญญาณต่าง ๆ ที่ลงมายังพื้นพิภพนั้น ไม่สามารถจะกลับคืนไปสู่ที่เดิมได้ จึงเกิดเป็นภพใหม่ คือ "โลกวิญญาณ โลกวิญญาณ แบ่งออกเป็น พรหมโลก เทวโลก มนุษย์โลก และยมโลก ในที่นี้จะกล่าวเฉพาะเทวโลก ซึ่งจะเป็นที่มาของเรื่องพระพิฆเนศวรเท่านั้น ผู้เป็นใหญ่ในเทวโลกมีพระศิวะหรือพระอิศวร พระนารายณ์ และพระวิษณุมหาเทพ (บางตำหรับเรียกว่าพระวิษณุกรรม)

เมื่อหลายกัปป์หลายกัลป์หลายล้านปีทิพย์ (ปีทิพย์ในที่นี้ หมายถึง ปีของเทวโลก ๑ วันของเทวโลก เท่ากับ ๑ ปีของโลกมนุษย์) พระพิฆเนศวร เป็นโอรสของพระศิวะและพระนางอุมา (บางตำราว่าเป็นโอรสที่เกิดจากหยาดเหงื่อของพระอุมา) วันหนึ่งพระศิวะจะกระทำพิธีโสกันต์หรือเกศา-กันต์ (คือพิธีโกนจุก) พระพิฆเนศวร จึงรับสั่งให้พระวิษณุมหาเทพไปเชิญเสด็จพระนารายณ์ ณ เกษียรสมุทร (คนโบราณท่านเล่าว่า เกษียรสมุทร คือสะดือทะเล ตามปกติพระนารายณ์จะบรรทมอยู่ที่สะดือทะเล ตามที่เราพูดกันว่า นารายณ์บรรทม-สินธุ์ นัยว่าอยู่แถวมหาสมุทรแปซิฟิค เท็จจริงอย่างไร ผู้เล่า

ไม่ขอยืนยัน พระนารายณ์นี้ ตามศาสนาฮินดูเขาถือว่าเป็นทั้งผู้สร้างและผู้ทำลาย) พระวิษณุมหาเทพ เข้าสังข์ปลุกพระนารายณ์เป็นบทสรรเสริญ ครั้นพระนารายณ์ตื่นบรรทม พระวิษณุมหาเทพทูลว่า พระศิวะให้มาเชิญเสด็จไปในงานมงคลพิธีโสกันต์พระพิฆเนศวร เมื่อพระนารายณ์ได้ฟังคำทูลเชิญ จะเป็นด้วยความเผลอพระองค์หรืออย่างไร พระนารายณ์จึงรับสั่งขึ้นว่า....ไอ้ลูกหัวขาดนี่ กวนจริง....ด้วยโองการของเทวะผู้เป็นใหญ่ เศียรของพระพิฆเนศวรขาดหายไปทันทีที่สิ้นคำ ขณะนั้นเทวดามาชุมนุมกันพร้อมหน้า ต่างพากันตกใจที่เหตุการณ์กลับกลายเป็นเช่นนั้น คือแทนที่จะทำพิธีตัดจุก กลายเป็นตัดหัวไปแล้ว เมื่อพระนารายณ์เสด็จไปถึงเทวโลก ซึ่งเป็นที่สถิตของพระศิวะ ทรงทราบเรื่องแล้วมีบัญชาให้พระวิษณุมหาเทพลงไปยังพื้นพิภพในจักรวาล เพื่อนำศีรษะบุคคลที่นอนหันไปทางทิศตะวันตก พระวิษณุมหาเทพเที่ยวหาจนทั่ว แต่ไม่มีมนุษย์คนใดนอนหันศีรษะไปทางทิศตะวันตกเลย นอกจากช้างตัวหนึ่ง จึงตัดศีรษะนำมาถวายพระนารายณ์ พระนารายณ์ได้นำศีรษะช้างนั้นต่อกันกับองค์พระพิฆเนศวร พระพิฆเนศวรจึงได้มีหน้าเป็นช้างมาแต่บัดนั้น (เรื่องการนอนหันศีรษะไปทางทิศตะวันตกนี้ ผู้เฒ่าผู้แก่มักจะสอนลูกหลานอยู่เนือง ๆ ไม่ให้นอน

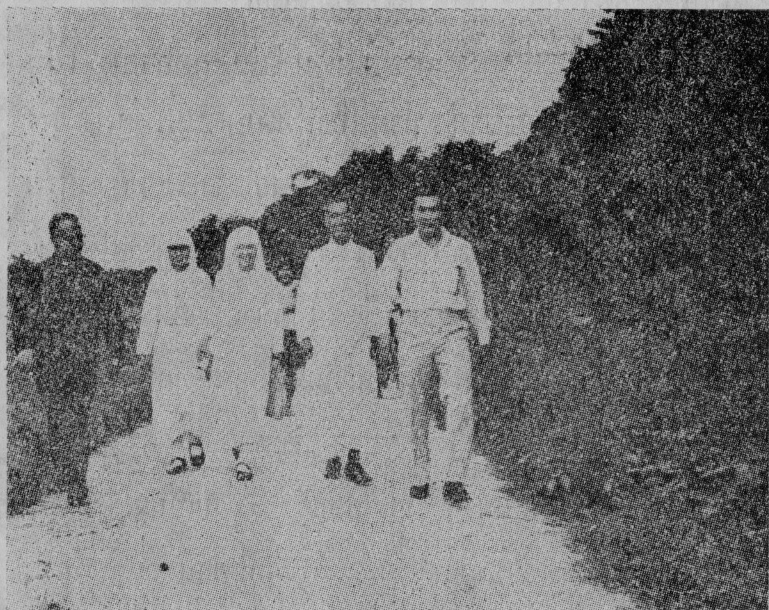
หันศีรษะไปทางทิศนั้น อันนี้อาจจะสืบเนื่องมาจากเรื่องพระพิฆเนศวรนี่กระมัง)

ต่อมาวันหนึ่งเทวดาชื่อ ปรศุราม หรือรามสูร ได้ท้ารบกับพระพิฆเนศวร (บางแห่งว่าปรศุรามจะเข้าเฝ้าพระศิวะ แต่พระพิฆเนศวรไม่ให้เฝ้าจึงเกิดรบกัน) พระพิฆเนศวรเกิดโทสะจะรบด้วย แต่ด้วยสติของธรรมะ ว่าขณะนี้ตนเองกำลังบำเพ็ญพระโพธิญาณไม่ควรที่จะรบกับรามสูร จึงตั้งสัจจะอธิษฐานเอามือหักเขี้ยว คือ งา ของตนเองออกมาข้างหนึ่ง เพื่อเขียนหนังสือตั้งสัจจะด้วยเลือด แต่บางตำราว่า พระพิฆเนศวรเห็นอาวุธในมือของรามสูร จำได้ว่าเป็นของพระศิวะ จึงไม่คิดจะต่อสู้ จึงถูกอาวุธของรามสูรตัดงาไปข้างหนึ่ง

พระพิฆเนศวรนี้ เราถือว่าเป็นเจ้าแห่งวิทยา เพราะท่านมีความสามารถในเชิงกวี เป็นนักแต่งเพลงแต่งกลอนของเทวโลก เราจะเห็นได้จากที่กรมศิลปากรยกเป็นบรมครูฝ่ายศิลป และสักการบูชาพระพิฆเนศวรตลอดมาจนทุกวันนี้ ตามลักษณะพระพิฆเนศวรมีร่างกายเป็นมนุษย์ ค่อนข้างอ้วน มีเศียรเป็นช้าง มีงาข้างเดียว มี ๔ กร ถือเทพศาสตราต่าง ๆ นัยว่าเป็นของที่พระศิวะประทาน มีสังวาลเป็นงู เหมือนพระศิวะผู้เป็นเทพบิดา

อาจารย์ สุชาติ แสดงวิธีนั่งสมาธิ

ภราดรภาพทางศาสนา

ท่านจะเห็นได้ว่า ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นในโลกนั้น ล้วนแต่มีเหตุปัจจัย เป็นสมุฏฐานของการเกิด เราทุกคนที่เกิดมาเป็นมนุษย์นี้ ก็เพราะในอดีตชาติเราทั้งหลายต่างมีกรรมพัวพันกันมา ฉะนั้น ท่านอย่าเพิ่งปฏิเสธเรื่องการตายแล้วสูญหรือไม่สูญ กฎแห่งสังสารวัฏมีจริง นรกสวรรค์มีจริง การเกิดเป็นมนุษย์นี้ประเสริฐยิ่ง ด้วยบุญกุศลในอดีต จึงทำให้เราเกิดเป็นมนุษย์ ทั้งนี้เพื่อมาใช้กรรม บำเพ็ญบารมี โลกมนุษย์นี้จึงเป็นสื่อกลางในการใช้กรรมของวิญญาณ

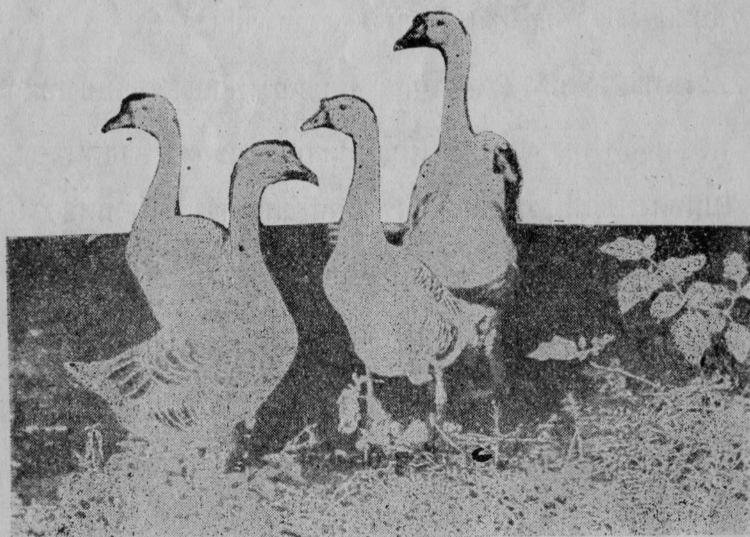
ฉะนั้น ท่านทั้งหลายที่เกิดมาเป็นลูกตถาคต เป็นพลังงานสำคัญของชาติ ท่านต้องหัดเป็นคนมีเหตุผล ฟังหูไว้หู ต้องมีใจหนักแน่น อย่าด่วนลงความเห็นหรือปฏิเสธสิ่งใด ๆ ในโลกนี้ว่า จริงหรือไม่จริง เพราะในพิภพจักรวาลนี้ยังมีบางสิ่งบางอย่างที่ลี้ลับอีกมากมายที่สายตาของมนุษย์ไม่อาจมองเห็น จึงขอให้ทุกคนมองทุกสิ่งทุกอย่าง รวมทั้งตัวเองอย่างสำรวจอย่างพิจารณา หาเหตุและผลต่าง ๆ ตามวาระแห่งเหตุและผลนั้น ๆ จึงจะได้ชื่อว่า ท่านเป็นผู้เจริญ มีนัยตาสว่าง และเข้าซึ้งถึงสัจจธรรมพระพุทธพจน์ สมกับที่ท่านเป็นพุทธสาวกตามควรแก่กาละนั้นเทอญ

ท่านที่รัก ! ท่านก็ได้อ่านประวัติของพระพิฆเนศวรจบไปแล้ว คงจะทำให้ท่านเพลิดเพลินและได้รับความรู้บ้างไม่มากก็น้อย ต่อไปนี้ ได้เวลาอันสมควรที่จะลงจากเขาได้แล้ว ค่อย ๆ ลงอย่ารีบนัก เมื่อลงมาถึงข้างล่าง โปรดนั่งพักที่พลับพลาสักครู่เถอะ พลับพลานี้มีชื่อว่า "พลับพลาพรหมรังษี" มุมซ้าย-ขวาของพลับพลา เราให้ชื่อว่า "สุริยัน" และ "จันทรา" อันเป็นเครื่องเตือนสติเราท่านทุกคนให้ระลึกถึง กาล-เวลา อยู่เสมอ เบื้องหน้าของสุริยัน-จันทรา เป็นศาลาเล็ก ๆ ชื่อ ทุกข์-สมุทัย-นิโรธ-มรรค ตามลำดับ ซึ่งหมายถึง อริยสัจ ๔ ที่พระพุทธองค์ได้ตรัสรู้สำเร็จพระสัมมาสัมโพธิญาณ เบื้องหน้าพลับพลาพรหมรังษี เป็น "เนินชินนะบัญจะระ" อันงามเด่น ซึ่งเป็นที่ตั้งพระพุทธรูปเหนือฐานชุกชีสีทองตระการตาในวันพิธีวางศิลามหามงคลสันติเจดีย์อันศักดิ์สิทธิ์ ถ้าท่านเดินไปตามทางเบื้องขวาของพลับพลาพรหมรังษีประมาณ ๒๗๐ ก้าว ท่านจะถึงบริเวณที่อยู่ของสัตว์ต่าง ๆ ซึ่งอยู่กันอย่างธรรมชาติ เชิญท่านพักผ่อน และชมสัตว์กันให้สบายใจสักครู่

ได้เวลาอันสมควรแล้วนะท่าน กลับบ้านกันเสียที หากท่านพอใจ ประสงค์จะพักค้างคืนที่สำนักหุบผาสวรรค์ของเรา

ท่านจะได้เลี้ยงสัตว์น้อย ๆ ในสวนสัตว์

เล่นกับผมไหมครับ !

ผมชอบสนุก

ผมชอบกินกล้วย

และผมยังชอบเล่นกับเด็ก ๆ ด้วยครับ

เพื่อทำสมาธิและศึกษาเกี่ยวกับการเกษตรต่อไปอีก ขอเชิญท่านติดต่อที่กองประชาชาสัมพันธ์ สอบถามเจ้าหน้าที่ถึงระเบียบการต่าง ๆ ได้ทุกวัน ตั้งแต่เวลา ๘.๐๐ น. ถึงเวลา ๑๗.๐๐ น. และเราหวังเป็นอย่างมากว่า ท่านคงจะมาเยือนเราอีกในฐานะมิตรเก่า โครงการในอนาคตของเราคิดว่า ดินแดนแห่งนี้จะเป็นดินแดนแห่งประวัติศาสตร์ เป็นสวรรค์ในโลกมนุษย์นั่นเทียว

ขอท่านจงเดินทางกลับด้วยความโชคดี

โดย ส. ยังชีพ

โบราณวัตถุภายในพิพิธภัณฑ์

ราตรีแห่งมาฆะ ณ หุบผาสวรรค์
ปี ๑๘

สิบห้าค่ำมาฆะฤกษ์เบิกแจ่มฟ้า   เห็นจันทราลอยเด่นเป็นสักขี
เราทั้งหลายจิตเกษมล้วนเปรมปรีดิ์   ได้มาที่ "หุบผาสวรรค์" ในวันเพ็ญ
ได้ฟังธรรมค่ำดื่มปลื้มในจิต   ชั่วชีวิตน่ายินดีที่มาเห็น
ถึงเหนื่อยหน่ายกายเปลี้ยเพลียแต่เย็น   สุดลำเค็ญก็ค่อยหายสบายทรวง
ได้ขึ้นเขาเร้าใจให้ตระหนัก   ถ้าเหนื่อยนักพักได้ไม่ห้ามหวง
พอหายเพลียเดินต่อไม่ล่อลวง   จะลุล่วงถึงองค์ "ทรงรำพึง"

แสงสีทองกลางป่าดูจ้าแจ่ม   เอื้อแอร่มแลอร่ามยามไปถึง
ท่านช่วยให้ดวงใจใฝ่คะนึง   ความงามซึ่งจะ "ขึ้น" ต่อหรือ "รอ" ที่
ถ้าท่าน "ลง" ปลงใจไม่ไปต่อ   เพราะความท้อทางกายให้หน่ายหนี
ก็เท่ากับท่านทำลายดวงฤดี   ให้หลีกหนีความจริงทุกสิ่งอัน
จงเดินเถิดท่านเอยอย่าเลยละ   "สรณะ" อยู่เบื้องหน้าพาสุขสันต์
ถึงตอนสองปองใจให้ผูกพัน   "พระศรีอารย์" หฤหรรษ์กลางอัมพร
เดือนเอยแจ่มกระจ่าง ณ กลางหาว   อีกดวงดาวและระยับจับสิงขร
น้ำค้างพรมเย็นพร่างหว่างอัมพร   ดวงจิตอ่อนโอบเอื้อเนื้อนาบุญ
ความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้ามาแต่แรก   ช่างน่าแปลกหายไปใจเฉียวฉุน
กลับเยือกเย็นดวงใจใฝ่การุญ   จิตอบอุ่นอ่อนกายสบายจินต์
อา...โลกกว้างอ้างว้างในไพรสณฑ์   ข้าก็คนได้พิชิตจิตถวิล
กำหนดจิตชนะใจไร้ราคิน   มารทั้งสิ้นอย่าแฝงมาแกล้งกัน
ดังได้ยินอยู่เหนือพยัคฆ์ราช   นามองอาจแต่ "เสือหมอบ" จะปลอบขวัญ
มองลงไปเบื้องหน้ากลางอารัญ   เห็นเรือนน้อยสร้างสรรค์กันเรียงราย
กุฏิน้อยดูเด่นเห็นประจักษ์   งามน่ารักแจ่มกระจ่างกลางจันทร์ฉาย
แลดูเหมือนเมืองในฝันพรรณราย   ศาลาพรายเลื่อมพราวสกาวเดือน
ไปทางหลัง "สังกัจจายน์" เป็นสายพริ้ว   ไผ่เอนลิ่วสะบัดไกวคล้ายภาพเหมือน
น่าตื่นจิตตรึงใจยามได้เยือน   สายเมฆเคลื่อนเดือนส่องท้องฟ้างาม
ไปข้างหน้า "ลานไทรงาม" นามกระฉ่อน   มีหินก้อนนั่งพักได้ซักถาม
ท่านเรียกว่า "ธรรมสภา" สง่านาม   ไว้เมื่อยามแถลงคำธรรมภิรมย์
ถัดไปหน่อยค่อยขึ้นค่อยสังเกต   คือพิฆเณศร์เทวาสง่าสม
เจ้าแห่งวิทยาการงานภิรมย์   ผู้ปากคมกานต์กวีศรีกาพย์กลอน
ใครต้องการความรู้จงบูชิต   จะได้ทั้งความคิดและคำสอน
ไม่ปิดบังจงพึงที่ว่าวอน   "สมาธิ" เสียก่อนนั่นแหละดี
จะทำให้จิตสงบประสบสุข   นิรทุกข์นิรภัยเกษมศรี
หฤหรรษ์สรรค์สร้างทางชีวี   ให้หลีกหนีความหลังหวัง "นิพพาน"!